

M.Ed. (Sem.-I) (New) (Rept.) Examination
A 001

Fundamental Concepts of Edu. Research
April-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

વિભાગ : 1

પ્રશ્ન -1 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો.

20

- (1) વ્યાવહારિક સંશોધનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. વ્યાવહારિક સંશોધન અને મૂલ્યગત સંશોધન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (2) “ધોરણ-9ના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિષયમાં શોધ પૃચ્છા પ્રતિમાનની અસરકારકતાનો શૈક્ષણિક સિદ્ધિના સંદર્ભમાં અભ્યાસ” આ સમસ્યાના અભ્યાસ માટેનો સંશોધન પ્રસ્તાવ નીચેના મુદ્દાઓને અનુલક્ષીને ચર્ચો.
1. હેતુઓ 2. ચલ 3. સંશોધન પદ્ધતિ 4. માહિતીનું વિશ્લેષણ
- (3) “ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓના અનુકૂલનનો તેમની શૈક્ષણિક સિદ્ધિના સંદર્ભમાં અભ્યાસ” આ સમસ્યાના અભ્યાસ માટેનો સંશોધન પ્રસ્તાવ નીચેના મુદ્દાઓને અનુલક્ષીને ચર્ચો.
1. હેતુઓ 2. ચલ 3. સંશોધન પદ્ધતિ 4. ઉપકરણ

પ્રશ્ન -2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો.

10

- (1) સંશોધન પ્રક્રિયાના સોપાનો જણાવી કોઈપણ ત્રણ સોપાનોની ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.
- (2) શૈક્ષણિક સંશોધનમાં આચારસંહિતાની અગત્યતા સમજાવો.
- (3) શાળાના શિક્ષકોને શૈક્ષણિક સંશોધનનો અનુભવ કઈ રીતે ઉપયોગી થઈ શકે? સમજાવો.

પ્રશ્ન -2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

05

- (1) શૈક્ષણિક સંશોધનનો અર્થ આપો.
- (2) ક્રિયાત્મક સંશોધન એટલે શું?
- (3) શૈક્ષણિક સંશોધનના કોઈપણ બે ઉદાહરણ આપો.
- (4) ચલોના પ્રકારો જણાવો.
- (5) ક્રિયાત્મક સંશોધન શબ્દનો ઉપયોગ સૌપ્રથમ કોણે કર્યો?

વિભાગ : 2

પ્રશ્ન -3 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો.

20

- (1) સંભાવના આધારિત નમૂના પ્રયુક્તિ એટલે શું? તેના પ્રકારો જણાવી દરેક પ્રકારના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (2) ઉત્કલ્પના એટલે શું? ઉત્કલ્પના ચકાસણીના માપદંડો ઉદાહરણસહ સમજાવો.
- (3) સંશોધન સમસ્યા પસંદગીના ધોરણો જણાવી વિગતે ચર્ચા કરો.

P.T.O.

પ્રશ્ન -4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો.

10

- (1) સારી સંશોધન સમસ્યાના લક્ષણો જણાવો.
- (2) સારી ઉત્કલ્પનાના લક્ષણો જણાવો.
- (3) તમારી સંશોધન સમસ્યાનું સીમાંકન કઈ રીતે કરશો ?

પ્રશ્ન -4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

05

- (1) નિર્ણય આધારિત નિદર્શ એટલે શું ?
- (2) ઉત્કલ્પના ચકાસણીની અપ્રાયલીય પદ્ધતિના નામ જણાવો.
- (3) સારા નિદર્શના કોઈપણ બે લક્ષણો જણાવો.
- (4) સ્નો-બોલ નમૂના પ્રયુક્તિ એટલે શું ?
- (5) સંશોધન સમસ્યાના કોઈપણ બે સ્ત્રોતો જણાવો.

E022-3

Gujarat University

M.Ed. Semester- I April – 2017

A-001: Fundamental Concepts of Educational Research

Total Marks : 70

Time : 3 Hour

SECTION-1

- Q.1 Answer any two out of three should be in about 750 words. 20**
- (1) State the characteristics of Applied Research. Clarify the difference between Applied Research and Basic research .
 - (2) “A Study of effectiveness of Inquiry Training Model in Science and Technology subject of standard-9 in reference to Educational Achievement”
- Prepare the Research Proposal by keeping in mind the following points :
(i) Objectives (ii) Variable (iii) Research Method (iv) Analysis of Data
 - (3) “A study of Adjustment of Higher Secondary School Students with reference to their Educational Achievement.” Discuss the following points of research proposal for the study of this problem.
(i) Objectives (ii) Variables (iii) Research Method (iv) Tool
- Q.2 (A) Answer any two of the following question is to be asked. 10**
- (1) State the steps of Research process and discuss with illustrations any three steps..
 - (2) Explain the importance of ethical consideration in Educational Research.
 - (3) How can the educational research be helpful school teachers?-Explain.
- (B) Answer the Following Questions in short. (All Questions are compulsory) 05**
- (1) Give the meaning of Educational Research.
 - (2) What is Action Research?
 - (3) Give any two examples of Educational Research.
 - (4) State the types of variable.
 - (5) Who at first used the word ‘Action Research’?

SECTION-2

- Q.3 Answer any two out of three should be in about 750 words. 20**
- (1) What is probability Sampling? Write the name of its types and state its advantages and limitations.
 - (2) What is hypothesis? Explain with illustration the criteria to evaluate the hypothesis.
 - (3) Discuss in detail the criteria for the selection of research problem

P.T.O.

0104 E623-4

Q.4(A) Answer any two of the following question is to be asked.

10

- (1) State the characteristics of good research problem.
- (2) State the characteristics of good hypothesis..
- (3) How can you delimit your search problem?

(B) Answer the Following Questions in short. (All Questions are compulsory)

05

- (1) What is Judgment Sampling?
- (2) Give the name of non-parametric methods for testing hypothesis.
- (3) State any two characteristics of a good sampling.
- (4) What is Snowball sampling technique ?.
- (5) State any two sources for finding out research problem.